

Naschrift¹

Mevr. mr. M. van de Hel-Koedoot

De reactie van mevr. mr. F.D. von Hombracht geeft antwoord op de vraag hoe scheidsgerichten volgens het NAI dienen om te gaan met de veroordeling in de kosten van juridische bijstand. Dit neemt echter niet weg dat het NAI-Reglement – zoals ik in mijn artikel signaleerde – op dit punt op zijn minst verwarrend is en zou kunnen worden aangescherpt. Immers, indien art. 61 lid 2 inderdaad alle kosten van de arbitrage betreft, blijft de vraag bestaan waarom een apart artikel is gewijd aan de *veroordeling* in de kosten van juridische bijstand. Daarbij komt dat (de tekst van) art. 61 lid 2 – als dit artikel ook de kosten van juridische bijstand zou betreffen – miskent dat het scheidsgerecht volgens art. 60 voor wat betreft deze kosten een (ruime) discretionaire bevoegdheid heeft om een partij (al dan niet) te veroordelen in de kosten van juridische bijstand.

In mijn artikel noemde ik tevens twee verschillen tussen art. 61 lid 2 en art. 60. In de eerste plaats geeft art. 61 lid 2 het scheidsgerecht de bevoegdheid om in bijzondere gevallen af te wijken van de hoofdregel dat de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt veroordeeld. Deze uitzonderingsmogelijkheid biedt dan ook de mogelijkheid de winnende partij in de kosten van de arbitrage te veroordelen, welke mogelijkheid niet volgt uit art. 60. Hetzelfde geldt voor de mogelijkheid voor het scheidsgerecht de kosten geheel of gedeeltelijk te verdelen indien partijen ieder voor een deel in het ongelijk zijn gesteld. Volgens Von Hombracht (en deels ook volgens de handreiking) is niet bedoeld op deze punten een onderscheid aan te brengen. Beide mogelijkheden zouden dan ook in ieder geval aan art. 60 moeten worden toegevoegd. Een derde verschil is dat de in het ongelijk gestelde partij volgens art. 60 kan worden veroordeeld tot betaling van een redelijke vergoeding voor de kosten van juridische bijstand, indien en voor zover deze kosten naar het oordeel van het scheidsgerecht noodzakelijk waren. Deze maatstaf van een *redelijke* vergoeding van noodzakelijke kosten van juridische bijstand is niet opgenomen in art. 61 lid 2.

Bovengenoemde onduidelijkheden zouden mijns inziens uitsluitend logisch kunnen worden

verklaard indien het reglement zo moet worden gelezen dat (alleen) als een scheidsgerecht op grond van art. 60 heeft besloten dat de in het ongelijk gestelde partij moet worden veroordeeld in de kosten van juridische bijstand van de in het gelijk gestelde partij (en op grond van dit artikel een redelijke vergoeding voor de noodzakelijke kosten van juridische bijstand heeft vastgesteld), deze kostenveroordeling vervolgens nogmaals moet worden bekeken in het licht van art. 61 lid 2. Het zou mijns inziens duidelijker zijn om art. 60 uitsluitend te laten bepalen welke kosten van juridische bijstand voor vergoeding in aanmerking kunnen komen, waarbij het volgens het huidige artikel moet gaan om een redelijke vergoeding voor noodzakelijke kosten van juridische bijstand. Dit zou overigens ook kunnen worden opgenomen in het door Von Hombracht genoemde ar. 56. Art. 61 lid 2 zou dan aldus kunnen worden geformuleerd dat de (ruime) discretionaire bevoegdheid van het scheidsgerecht om een partij te veroordelen in de kosten van juridische bijstand van de andere partij, die thans in art. 60 is opgenomen, daarin tot uitdrukking komt. Een voorbeeld kan worden genomen aan art. 31 van de ICC Rules. Lid 1 van dit artikel bepaalt dat de kosten van de arbitrage – onder meer – omvatten de *redelijke* kosten van juridische bijstand. Art. 31 lid 3 bepaalt vervolgens dat het scheidsgerecht ten aanzien van alle kosten van de arbitrage zal bepalen welke partij die kosten zal dragen of in welke verhouding de kosten van de arbitrage door partijen zullen worden gedragen. Dit geeft het scheidsgerecht ook de mogelijkheid om geen veroordeling in de kosten van juridische bijstand uit te spreken, maar te oordelen dat iedere partij de eigen (redelijke) kosten van juridische bijstand draagt.

Kortom, art. 60 en 61 lid 2 van het NAI-Reglement regelen elk een element van (de omvang van) kostenveroordeling, die elkaar deels overlappen en aanvullen, maar elkaar – volgens de letterlijke tekst – ook enigszins tegenspreken (bijvoorbeeld op het genoemde punt van de discretionaire bevoegdheid). Mijns inziens kan de verhouding tussen beide bepalingen worden verbeterd en verdient het aanbeveling dit punt bij een komende wijziging van het NAI-Reglement mee te nemen.

¹ Dit artikel moet worden aangehaald als: mr. M. van de Hel-Koedoot, 'Naschrift bij de reactie van mr. F.D. von Hombracht-Brinkman op het artikel van mr. M. van de Hel-Koedoot, 'De kosten (veroordeling) in arbitrage', *TvA* 2009, 44.